

Til Helsedirektoratet
postmottak@hesedir.no

Oslo, 27. februar 2015
Journalnr. 168/ Vår ref: ste/

Høring – utkast til veileder om «Samarbeid mellom helse- og omsorgstjenesten og utdanningssektoren om barn og unge med habiliteringsbehov.»

Norsk Psykologforening imøteser en veileder om hvordan ulike instanser bør samarbeide for å gi barn og unge med habiliteringsbehov så gode tjenester som mulig.

I forordet legges det til grunn en intensjonen om å beskrive brukernes rettigheter og sektorenes plikter. Dette alene oppfatter vi som lite egnet til å fremme samarbeid. Også gjennomgående gir utkastet en oversikt over ulike aktører og ulike lovverk, som et oppslagshefte bygd på kjente regler og retningslinjer. Tjenester i kommunen er presset både på tid og økonomi, noe som medfører at tjenester derfor ofte søkes avgrenset til pålagte oppgaver. Å dra skillelinjer mellom ulike tjenester der en i svært liten grad berører gråsonene kan derfor komme til å virke hemmende heller enn fremmende på samarbeid. Norsk Psykologforening mener det i større grad bør drøftes utfordringene i samarbeidet. Vi mener det bør presenteres mulige løsninger der en i praksis opplever samarbeidet som vanskelig. Relevante eksempler kan være; ME - der eleven har langvarig skolefravær, og kan trenge omfattende helsetjenester, atferdsvansker - der det kan være vanskelig å vite hvor tiltak etter opplæringslover slutter og tiltak etter helse- og omsorgsloven starter, alvorlig grad av autisme - der pleie kan være en sentral del av tiltaket.

Psykologforeningen setter også spørsmål ved om koordinerende enhet blir gitt for stor plass i fremstillingen. Vi etterspør samtidig en drøfting av at koordinerende enhet ikke er gitt myndighet til å ta forpliktende beslutninger. Veilederen kan med fordel også fremheve når og hvordan en slik enhet kan bidra til å løse uenigheter og utfordringer innenfor det kommunale hjelpeapparatet til brukernes beste.

Overordnet mener Norsk Psykologforening veilederen i større grad bør drøfte utfordringene og dilemmaene i samarbeidet for å svare ut veilederens overskrift og intensjon. Se vedlagt svarskjema for mer detaljerte innspill.

Med vennlig hilsen
Norsk psykologforening

Tor Levin Hofgaard
President

1 vedlegg

Hørings svar til veileder: Samarbeid mellom helse- og omsorgstjenesten og utdanningssektor om barn og unge med habiliteringsbehov

Hørings svaret er sendt fra:

Generelle spørsmål:

Er tittelen dekkende for veilederens innhold?

Svar: Norsk psykologforening mener at veilederen i større grad bør drøfte og komme med anbefalinger om hvordan samarbeid mellom tiltak etter helse- og omsorgsloven og tiltak etter Opplæringsloven i praksis gjennomføres - en veileder som hjelper til å løse dilemmaer. Mange av overskriftene bærer bud om at det kan komme en interessant drøfting, men innholdet blir i for stor grad preget av selvfølgeligheter der en i liten grad tar stilling til problemområder.

Dersom veilederen er for lang, hva kan det være hensiktsmessig å fjerne?

Svar:

Er det synspunkter på hovedkapitlenes rekkefølge?

Svar:

Er eksemplene relevante? Hvis ikke, har dere forslag til andre eksempler vi kan bruke?

Svar: Vi mener det bør presenteres mulige løsninger der en i praksis opplever samarbeidet som vanskelig. Relevante eksempler kan være; ME - der eleven har langvarig skolefravær, og kan trenge omfattende helsetjenester, atferdsvansker - der det kan være vanskelig å vite hvor tiltak etter opplæringslover slutter og tiltak etter helse- og omsorgsloven starter, alvorlig grad av autisme - der pleie kan være en sentral del av tiltaket.

Kapittel 1	Tema: Innledning	Kommentarer, evt. konkret forslag til ny tekst
1.1	Leseveiledning og avgrensninger	
Kapittel 2	Tema: Informasjon om tilbud i helse- og omsorgssektoren	
2.1	Om habilitering	
2.2	Barn og unge med habiliteringsbehov	
2.3	Kommunale helse- og omsorgstjenesters oppgaver	
2.4	Spesialisthelsetjenestens oppgaver	
2.5	Både kommunene og spesialisthelsetjenesten skal tilby en koordinator	
2.6	Individuell plan	
2.7	Helhetlige tjenester	
Kapittel 3	Informasjon om tilbud i utdanningssektoren	
3.1	Før skole	
3.2	Grunnskole	
3.3	Videregående opplæring	
3.4	Pedagogisk-psykologisk tjeneste	
3.5	Statped	
3.6	Sosialpedagogisk rådgivning og yrkes- og utdanningsrådgivning	

3.7	Oppfølgingstjenesten	
3.8	Tegnspråkopplæring, punktskriftopplæring m.m.	
3.9	Når regnes et tiltak som opplæring?	
Kapittel 4	Samarbeidet	
4.1	Sentrale prinsipper	
4.2	Taushetsplikt og samtykke	
4.3	Forholdet mellom barnehagetilbud/opplæringstilbud Og behandling	
4.4	Overganger mellom faser	
4.5	Legemiddelhåndtering når barnet går i barnehage, skole og SFO	
4.6	Det første leveåret	
4.7	Barnehagealder	
4.8	Grunnskolealder	<p>Utkastet tar i eksempelet på side 44 (kap4.8.3) skoleassistentens oppgaver svært langt når det gjelder pleie. Mange kommuner løser nok disse problemstillingene slik, fordi tiltakene uansett er kommunen sitt ansvar. Det interessante er om løsningen ville vært den samme om Eva hadde hatt de samme behovene og gått i videregående skole. Hvilket forvaltningsnivå skal da yte helsetjenester som for eksempel medisiner og pleie, og hvor går grensene for hva som kan kalles opplæring etter Opplæringsloven.</p> <p>Publikasjonen nevner PBA som et alternativ som kan overlappe med assistent i skolen. Etter vår mening bør en kunne forvente at det er slike grenseoppganger en veileder tar</p>

		stilling til, og kommer med tilrådinger om løsninger på.
4.9	Ungdom i videregående opplæring	
4.10	Helsehjelp i en skolehverdag	
4.11	Langvarige og/eller hyppige sykehusinnleggelser – opplæring i helseinstitusjoner	
4.12	Opplæring i hjemmet på grunn av sykdom	
4.13	Bruk av tvang og makt i helse- og omsorgssektoren	
4.14	Bruk av tvang og makt i utdanningssektoren	